

Massiv ek till BÄSTA PRIS

Köper du bakved av ek från ett sågverk kan du bygga ett snyggt, levande staket som håller länge. **Priset för ett 2 meter högt staket är endast ca 600 kr per meter.** Bakved av ek monteras på en trästomme av tryckimpregnerade stolpar och tvärsålar, efter att de oregelbundna brädorna har avbarkats och sorterats så att de passar ihop. Det är ett hårt arbete att avbarka – i gengäld blir resultatet snyggt och unikt.

BILLIG BAKVED AV EK FRÅN SÅGVERKET

Bakved av ek är en restprodukt från sågverken – som skärs bort på grund av att brädorna inte har rätt tjocklek. Träet här har levererats från ett sågverk i Tyskland.

Brädorna kommer osorterade från sågverket. Därför börjar du med att sortera brädorna. Välj bort de som inte går att använda

och spara eventuellt de allra bästa brädorna för finare ändamål än ett staket, t.ex. brädor till en bordsskiva. Det är också nödvändigt att sortera träet, eftersom brädorna är mycket oregelbundna. Om du t.ex. ska bygga ett staket, ska du se till att brädornas form passar ihop för att få en jämn yta och för att få det att

”gå jämnt upp på slutet”. Det finns vanligtvis en del bark på bakved av ek. Det är en bra idé att avbarka dem innan du bygger med dem. Barken kommer förr eller senare att torka och falla av. Av det skälet är det lämpligt att avbarka före byggandet, då det annars kan bildas hål där barken har suttit.

Brädorna levereras i buntar om ca 90 st på ströreglar.

Gör Det Själv

SVÅRIGHETSGRAD

Ingen del av den här arbetsprocessen är svår, men se till att stolparna står stabilt.

LÄTT

SVÅRT

TIDSFÖRBRUKNING

Det tar totalt ca 2 veckor – däribland 2 dagar för att röja på platsen och sätta upp stolpar samt 4 dagar för att sätta upp ekbrädorna. Det tog en vecka att avbarka brädorna – i mindre arbetspass, eftersom det är hårt arbete.

PRIS

Ca 600 kr per meter.

MATERIAL

- Stolpar, tryckimpregnerade
- Reglar, tryckimpregnerade, 45 x 95 mm, till tvärsålar
- Bakved av ek
- Rostfria A4-skruvor, 5 x 80 och 6 x 100 mm
- Vinkelbeslag + tillhörande skruvar

SPECIALVERKTYG

- Cirkelsåg med styrskena

Om några brädor har en mycket speciell form kan de behöva skäras till något.

Brädorna avbarkas före användning och sorteras för hand så att de oregelbundna formerna passar ihop.

Stolparna sätts upp

När platsen har röjts ska en trästomme byggas. Den består av tryckimpregnerade stolpar som förbinds med tvärgående strävor, så kallade kortlingar.

För att få ett rakt staket ska det sättas upp efter ett snöre som spänns mellan den första och sista stolpen, så att de övriga stolparna kan rätas upp efter snöret.

Var noggrann med att placera stolparna helt rakt och se till att de står stabilt, ekbrädor är nämligen tunga.

Gräv hål för stolparna. Efter att ha jämnat till kanten på hålet med en spade, använder vi här en jordbör. Ska du bygga ett långt staket kan du överväga att hyra en motor-driven jordbör.

De två ändstolparna ska stå precis lodrätt på båda hållen. Det är lättare att se när stolpen står helt rakt om du spänner fast två vattenpass på sidorna.

3

Stolpen stampas fast genom att du slänger grus i hålet när stolpen står rakt. Gruset stampas här med ett kraftigt vattenledningsrör. När det nedersta skiktet har stampats fyller man på med mer grus som också stampas. Kontrollera hela tiden att stolpen står rakt.

Det är viktigt att gruset runt stolpen stampas så att stolpen står stabilt. Ett vattenledningsrör är bra, eftersom det har en bra tyngd.

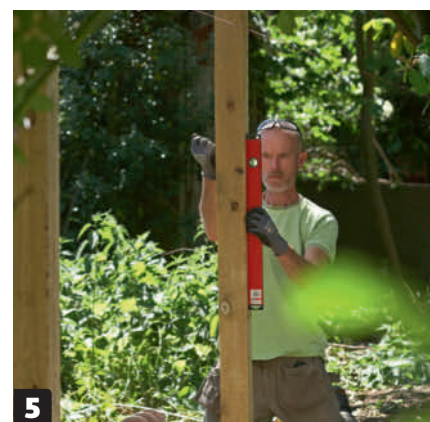
TORRBETONG

Du kan också välja att stabilisera dina stolpar med torrbetong som hålls ned i botten på hålet. Du tillsätter sedan lite vatten, vilket får betongen att härda.

Såga till en tvärså på längden så att du kan använda den för att mäta upp var stolparna ska stå.

Spänn ett snöre mellan ändstolparna när de står perfekt. Spänn upp två snören – ett ca 30 cm över marken och ett i huvudhöjd. Snörena ska sitta helt spända, eftersom de är riktmärke för de övriga stolparna.

Övriga stolpar placeras med ett avstånd på ca 2 meter. Stolparna rätas upp efter snörena – alldeles tätt in på men utan att röra snörena – då står de spikrakt. Kontrollera med vattenpasset så att de står lodrätt.

6

Sätt upp tvärlåar mellan stolparna, när alla stolpar är på plats. Såga till dem med marginal i första skedet medan du mäter upp. Den översta ska här placeras 180 cm ovanför marken, mätt från tvärlåns överkant. Den nedersta 40 cm ovanför.

7

Såga till tvärlåarna efter noggranna mått. Längden varierar en aning eftersom avståndet mellan stolparna inte är helt lika. Det går fint att såga med en bra handsåg.

8

Montera vinkelbeslag på tvärlåarna innan de monteras mellan stolparna. Kontrollera med en vinkel att beslagets lodräta del är i linje med tvärlåns ändsnitt.

9

Skruv fast tvärlåarna på stolparna. Det är en bra idé att märka upp på stolparna var överkanten på tvärlåarna ska sitta. Vinkelbeslagen fästs med skruvar som passar.

10

Tvärlåarna placeras vågrätt. Här placeras de lite förskjutna, eftersom marken lutar. Fäst först tvärlån i vänster sida, 40 cm ovanför marken. När den ligger vågrätt fästs den i den andra sidan.

Brädorna avbarkas och monteras

Innan du monterar brädorna är det smart att avbarka dem. Barken kommer ändå att falla av förr eller senare och på så sätt du får snyggast och tätast staket genom att bygga med brädor utan bark.

Brädorna ska monteras på trästommen i två skikt – innerst och ytterst. Du blir tvungen till att para ihop brädorna på förhand så att du skapar en sammanhängande yta trots brädornas olika former. Konsten är att skapa ett "levande" staket där det också finns plats för de mycket oregelbundna brädorna.

AVBARKA MED EN BANDKNIV

Brädorna avbarkas med en bandkniv – en lång, bred klinga med ett vasst skär och två handtag i ändarna. Knivens blad placeras med en vinkel på ca 15–20 grader mot träet och dras mot kroppen. På de enklaste brädorna – där det bara finns bark på kanten – kan du få bort barken i ett långt stycke. På de svåra brädorna med bark på ytan kan det ta upp till en kvart.

1

Brädorna avbarkas

med en bandkniv som du drar mot dig i brädans längdriktning. Det är ett hårt arbete, men du kan trösta dig med att staketet blir både snyggt och billigt.

2

Snedsåga brädorna i botten så att vattnet kan rinna bort. I andra änden sågas brädorna till på längden med god marginal så att du har lite att ta av. Brädorna sågas till en sista gång när alla har monterats.

3

Klossa upp en rätskiva i botten så att den ligger vågrätt mot stolparna. På så sätt ställer du bara brädorna på rätskivan när de ska monteras. Då kan du vara säker på att de är lika i nederkant.

4 Skruva fast den första brädan. Den sitter ungefär i linje med stolpens ytersida. Brädan fästs med 2–3 skruvar med måttet 5 x 80 mm, överst och nederst, beroende på hur bred brädan är.

6 Numrera brädorna till det yttersta lagret och skriv numret på tvärslån där brädan ska sitta. Det är mycket lättare att hålla reda på brädorna när du numrerar dem.

7 Såga till brädorna överst när det innersta lagret är på plats så att staketet får en rak linje längst upp. Såga efter ett snöre som har satts upp mellan de två ytterstolparna. Såga lättast med sänksåg och styrskena.

5 Fäst de efterföljande brädorna. Bestäm på förhand vilka brädor som ska monteras utanför de innersta, så att du kan anpassa avståndet mellan dem. Detta är nödvändigt eftersom brädorna är ganska olika i formen.

Spänn upp ett snöre mitt för tvärslåarna så att skruvarna sitter på en rak linje.

8 Montera de yttersta brädorna med 6 x 100 mm-skruvar när det innersta lagret av brädor är på plats. När alla brädor i det yttersta lagret har monterats, sågas också dessa brädor till i toppen med sänksåg och styrskena.

Skruvarna i det yttersta lagret får **ENDAST** gå igenom den yttersta brädan och tvärslåarna. Går de även igenom det innersta lagret spricker brädorna.